

Zbiór Orzeczeń

Sprawa T-449/21

**Natixis
przeciwko
Komisji Europejskiej**

Postanowienie Sądu (ósma izba) z dnia 20 czerwca 2022 r.

Skarga o stwierdzenie nieważności – Kwestia incydentalna – Brak reprezentacji przez prawnika uprawnionego do występowania wyłącznie przed sądami Zjednoczonego Królestwa w jednej z sytuacji wyczerpująco określonych w art. 91 ust. 2 umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii i Euratomu – Brak reprezentacji przez adwokata lub radcę prawnego uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG – Artykuł 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Postępowanie sądowe – Kwestia incydentalna – Wniosek o uznanie barrister i solicitor jako przedstawicieli strony przed Sądem – Wniosek złożony w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej po zakończeniu okresu przejściowego określonego w umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej i Euratomu i skierowanej przeciwko decyzji Komisji przyjętej na podstawie art. 101 TFUE w ramach postępowania wszczętego przed dniem 31 grudnia 2020 r. – Brak reprezentacji przez prawnika uprawnionego do występowania wyłącznie przed sądami Zjednoczonego Królestwa w jednej z sytuacji wyczerpująco określonych w tej umowie – Konsekwencje – Brak reprezentacji przez adwokata lub radcę prawnego uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG – Oddalenie wniosku

[Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, art. 87, 90, art. 91 ust. 1, 2, art. 92 ust. 1, art. 93, art. 95 ust. 1, 3; Umowa o handlu i współpracy UE i EWEA-Zjednoczone Królestwo, art. 193 lit. a), g); statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 19 akapit czwarty, art. 56; regulamin postępowania przed Sądem, art. 130 § 2]

(zob. pkt 16–22, 27, 28, 30, 33, 34, 36–39)

Streszczenie

Pismem złożonym w dniu 30 lipca 2021 r. spółka Natixis wniosła skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji Europejskiej z dnia 20 maja 2021 r. dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym¹ w zakresie, w jakim jej ona dotyczy. Skarżąca wskazała, że jest reprezentowana między innymi przez dwóch *barristers* i dwóch *solicitors* uprawnionych do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa.

Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej² przewiduje okres przejściowy, który zakończył się w dniu 31 grudnia 2020 r.

W swoim postanowieniu Sąd oddalił wniosek skarżącej o uznanie jednego *barrister* i jednego *solicitor* jako jej przedstawicieli. Sprawa ta dała zatem Sądowi możliwość zbadania różnych uregulowań i przepisów, które należy wziąć pod uwagę w celu ustalenia, czy prawnik uprawniony do występowania wyłącznie przed sądami Zjednoczonego Królestwa może reprezentować stronę przed Sądem.

Ocena Sądu

W pierwszej kolejności Sąd przypomniał, że zgodnie z art. 19 akapity trzeciej i czwartej statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jedynie adwokat lub radca prawny uprawniony do występowania przed sądami w państwie członkowskim lub w innym państwie będącym stroną porozumienia EOG może reprezentować stronę lub wspierać ją w postępowaniu przed sądami Unii³. Jednakże, co się tyczy szczególnego przypadku prawników uprawnionych do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa, należy najpierw uwzględnić potencjalnie istotne postanowienia umów międzynarodowych wiążących Zjednoczone Królestwo z Unią, a mianowicie umowę o wystąpieniu oraz umowę o handlu i współpracy⁴.

Umowa o wystąpieniu przewiduje w tym względzie różne wyczerpująco określone sytuacje, w których prawnik uprawniony do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa może reprezentować stronę lub wspierać ją w postępowaniach przed sądami Unii⁵. Mając na uwadze obecny podział kompetencji między Trybunałem a Sądem, ów prawnik, który reprezentował stronę w dniu 31 grudnia 2020 r., może nadal reprezentować lub wspierać tę stronę w ramach skargi wniesionej do Sądu⁶. Taki prawnik może również reprezentować lub wspierać stronę przed Sądem w ramach skarg o stwierdzenie nieważności decyzji wydanych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii przed dniem 31 grudnia 2020 r., których adresatami są Zjednoczone Królestwo bądź osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania albo siedzibę w Zjednoczonym Królestwie⁷. To samo dotyczy tego rodzaju decyzji wydanych po dniu 31 grudnia 2020 r., w szczególności w ramach postępowań na podstawie art. 101 lub 102 TFUE, wszczętych przed dniem 31 grudnia 2020 r. i których adresatami są Zjednoczone Królestwo lub

¹ Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. 1994, L 1, s. 3, zwane dalej „porozumieniem EOG”).

² Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. 2020 L 29, s. 7, zwana dalej „umową o wystąpieniu”).

³ Artykuł 19 akapit czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

⁴ Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (Dz.U. L 149, s. 10, zwana dalej „umową o handlu i współpracy”).

⁵ Artykuł 87, 90–92 i 95 umowy o wystąpieniu rozpatrywane łącznie.

⁶ Zgodnie z art. 91 ust. 1 umowy o wystąpieniu.

⁷ Zgodnie z art. 91 ust. 2 zdanie pierwsze umowy o wystąpieniu w związku z art. 95 ust. 1 i 3 tej umowy.

osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Wreszcie prawnik uprawniony do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa może reprezentować lub wspierać to państwo przed Sądem⁸ w postępowaniach, w odniesieniu do których państwo to zdecydowało się wstąpić do sprawy w charakterze interwenienta⁹.

W niniejszej sprawie Sąd stwierdził, że niniejsza skarga nie dotyczy żadnego z owych przypadków, które zostały w sposób wyczerpujący określone w umowie o wystąpieniu. Skarżąca jest spółką prawa francuskiego z siedzibą we Francji. Nie ma w tym względzie znaczenia okoliczność, że inni adresaci rozpatrywanej decyzji mają z kolei siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. W tym względzie Sąd przypomniał, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem decyzję wydaną przez Komisję na podstawie art. 101 TFUE, nawet jeśli została zredagowana i opublikowana w formie jednej decyzji, należy rozpatrywać jako zbiór indywidualnych decyzji stwierdzających naruszenie lub naruszenia przypisane każdej ze spółek będących adresatami decyzji i w stosownym wypadku nakładających grzywnę. Ponadto, jeśli chodzi o twierdzenie skarżącej, jakoby miała ona „siedzibę” w Zjednoczonym Królestwie jako „*overseas company*”, z przedstawionych przez nią dokumentów wynika, że jest ona jedynie zarejestrowana w tym państwie, ale nie ma w nim siedziby. Sąd zauważył również, że prawo do reprezentacji lub pomocy przyznane w umowie o wystąpieniu¹⁰ prawnikom uprawnionym do występowania przed sądami Zjednoczonego Królestwa obowiązuje wyłącznie w ramach postępowań administracyjnych¹¹ z wyłączeniem ewentualnych późniejszych postępowań sądowych¹².

W drugiej kolejności Sąd wskazał, że skarżąca nie może również powoływać się na umowę o handlu i współpracy zawartą między Unią a Zjednoczonym Królestwem. Umowa ta nie przewiduje¹³, że jedna ze stron umowy zezwala prawnikowi drugiej strony tej umowy na świadczenie na jej terytorium usług prawnych dotyczących prawa Unii, w tym art. 101 TFUE, lub do reprezentacji prawnej w szczególności przed sądami lub innymi właściwie ustanowionymi trybunałami rządowymi jednej ze stron tej umowy, do których należy Sąd.

W trzeciej i ostatniej kolejności Sąd zauważył, że skarga została wniesiona w dniu 30 lipca 2021 r., czyli po wygaśnięciu w dniu 31 grudnia 2020 r. okresu przejściowego, podczas którego prawo Unii było nadal stosowane w Zjednoczonym Królestwie i na jego terytorium pomimo jego statusu państwa trzeciego. W konsekwencji kwestia, czy prawników uprawnionych do występowania wyłącznie przed sądami Zjednoczonego Królestwa wyznaczonych przez skarżącą należy uznać za uprawnionych do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa EOG¹⁴, nie może być dłużej badana w świetle przepisów lub aktów prawa Unii¹⁵. Badanie takie należy zatem przeprowadzić w świetle ewentualnej szczególnej regulacji państwa członkowskiego uprawniającej jednostronnie owych prawników do występowania przed jego sądami, która jednak w niniejszym przypadku nie istnieje we Francji.

⁸ Zgodnie z art. 91 ust. 2 zdanie drugie umowy o wystąpieniu w związku z jej art. 90.

⁹ Zgodnie z art. 90 akapit drugi lit. c) umowy o wystąpieniu.

¹⁰ Artykuł 94 ust. 2 umowy o wystąpieniu.

¹¹ O których mowa w art. 92 i 93 umowy o wystąpieniu.

¹² Przewidzianych w art. 91 umowy o wystąpieniu.

¹³ Artykuł 193 lit. a) i g) umowy o współpracy i handlu.

¹⁴ Artykuł 19 akapit czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

¹⁵ W tym przepisów mających zastosowanie do zawodów prawniczych, takich jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/5/WE z dnia 16 lutego 1998 r. mająca na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w państwie członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. 1998, L 77, s. 36) lub dyrektywa Rady 77/249/EWG z dnia 22 marca 1977 r. mająca na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług (Dz.U. 1977, L 78, s. 17).